

NUP2022

NALEVING UITVOERINGSPROGRAMMA 2022

MAART 2022

Hoogheemraadschap van
Rijnland

VOORWOORD

Voor u ligt het Naleving UitvoeringsProgramma (NUP) 2022 voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). In dit NUP beschrijft het hoogheemraadschap van Rijnland de activiteiten die in 2022 worden ondernomen om het gedrag van burgers, bedrijven en mede-overheden zodanig te beïnvloeden dat het Rijnlandse beleid wordt nageleefd. Daarnaast geeft Rijnland met dit verslag een weergave van de resultaten van de uitvoering op het gebied van vergunningverlenings- en handhavingstaken over het jaar 2021.

Met dit NUP wordt verantwoording afgelegd over de geleverde prestaties en de te behalen doelstellingen in 2021 en is daarmee een nadere uitwerking van de Nota naleving. Daarnaast geeft Rijnland met dit NUP invulling aan de vereisten uit het Besluit omgevingsrecht (Bor) en wordt voldaan aan één van de landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening en handhaving.

Wij wensen u veel leesplezier!

Corsa nummer: 22.009467

Versie: concept 0.1

Datum: 15 maart 2022

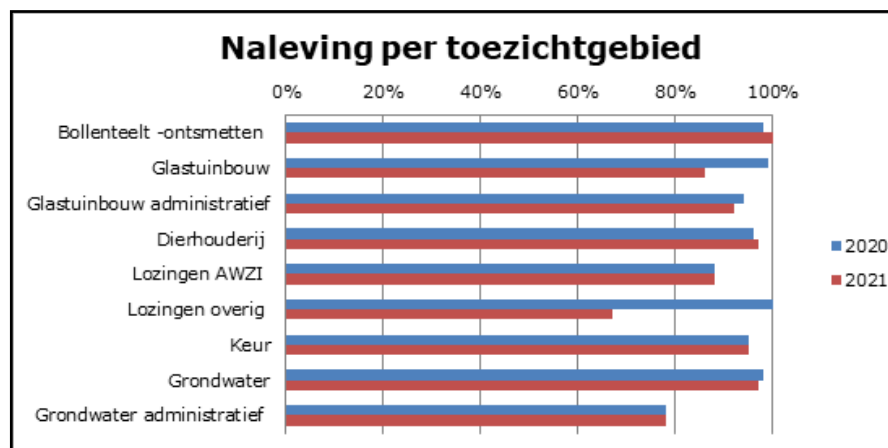
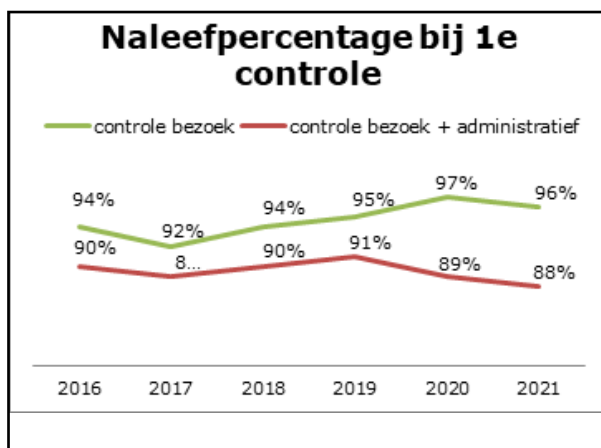
JAARVERSLAG VTH 2021

Behaalde successen in 2021

- We kunnen volledig betrouwbare gegevens uit het zaakstelsel genereren. Daardoor is de rapportage en aansturing op doorlooptijden en afhandelen van vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijn verbeterd.
- We hebben alle strandpaviljoenhouders individueel bezocht die in de winter 2021-2022 de seizoen bebouwing op het strand achter hebben willen laten. Ze hebben uitleg gekregen over de te volgen vergunningprocedure. 47 paviljoenhouders die hebben aangegeven te willen overwinteren, hebben een aanvraag voor een watervergunning ingediend.
- We hebben aan de hand van digitale middelen (luchtfoto's en de basiskaart Grootchalige Topografie (BGT)) illegaal uitgevoerde dempingen en aangebrachte verhardingen opgespoord.
- We liggen op schema voor het in werking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2023.

Voorkomen van ongewenst gedrag en stimuleren gewenst gedrag

Het Rijnlandse naleefbeleid (Nota Naleving) richt zich op het voorkomen van ongewenst gedrag en op het stimuleren van gewenst gedrag.

Het naleefpercentage in 2021 is 96%.

Opvallend is de afname van het naleefpercentage van het toezicht op de zuiveringsplicht bij glastuinbouwbedrijven van 99% in 2020 naar 86% in 2021. Dit komt omdat we in 2021 de controles hebben toegespitst op bedrijven met glastuinbouw als ondersteunende activiteit (bijvoorbeeld voor overwintering in de boomteelt). Bij deze bedrijven ligt de focus duidelijk meer op de hoofdactiviteit en minder op de zuiveringsplicht. De voorlichting richtte zich in 2020 hoofdzakelijk op glastuinbouwbedrijven die dit als hoofdactiviteit hadden. Dit omdat de overtredingen hier een hogere impact op het milieu had in vergelijking met bedrijven met ondersteunende glastuinbouw.

Verder zijn ook controles uitgevoerd bij andere agrarische sectoren zoals bij de dierhouderij bedrijven, boomteelt en bollenteelt. In 2021 is het naleefpercentage van de gecontroleerde activiteiten in de agrarische sector (96%)

vergelijkbaar met het naleefpercentage van het voorgaande jaar (97%).

De afname van het naleefgedrag bij directe lozingen van 100% in 2020 naar 67% in 2021 is opvallend. Dit komt door het lage aantal bedrijven dat is gecontroleerd (12). De geconstateerde overtredingen hebben een grote impact op het naleefpercentage en geeft een vertekend beeld van de werkelijkheid.

In het concentratiegebied van de boomkwekerij hebben we de helft van het gebied in 2021 gecontroleerd op de naleving van de voorgeschreven teeltvrije zone. Daarmee is het volledige gebied in de afgelopen 2 jaar gecontroleerd. In totaal zijn op 16 percelen overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen worden in 2022 afgerond.

Ook in de bollenteelt hebben we in 2021 een soortgelijk project opgestart. De ondernemers in dit gebied zijn in het najaar middels voorlichting gestimuleerd om o.a. de vereiste teeltvrije zones aan te houden. In 2022 volgt een perceelsgewijze controle.

Het naleefpercentage van de Rijnlandse awzi's was in 2021 gelijk aan het voorgaande jaar (88%). Over 2021 zijn de 17 awzi's die op Rijnlands oppervlaktewater lozen getoetst aan de normen uit de maatwerkbeschikking. Over 2021 voldeden – net als in 2020 – 2 awzi's, te weten Leiden Noord en Haarlem Schalkwijk, structureel niet aan de gestelde normen.

Beleidsontwikkeling

Kwaliteitscriteria

In 2015 heeft Rijnland samen met de andere waterschappen en Rijkswaterstaat kwaliteitscriteria voor de VTH-taken. In het eerste kwartaal van 2020 hebben alle waterbeheerders een meting uitgevoerd om te bepalen in welke mate werd voldaan aan de criteria. Uit deze meting kwam naar voren dat Rijnland nog niet aan alle criteria voldoet.

Om te kunnen voldoen aan de vereisten zijn in 2021 de procesbeschrijvingen op het gebied van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken geactualiseerd. Het beleid (Nota Naleving) en de werkprotocollen op het gebied van voornoemde taken worden in 2022 geactualiseerd. In de tweede helft van 2022 voldoen we alsnog aan de wettelijke vereisten uit het Bor en de kwaliteitscriteria.

Voor wat betreft de doorontwikkeling en borging van de kwaliteitscriteria zijn in het LOVH (managers VTH waterschappen) en AgvH (managers VTH RWS) nadere afspraken gemaakt. Hieronder valt o.a. het instellen van een werkgroep die zich bezighoudt met het verder uitwerken van het organiseren en uitvoeren van audits.

Omgevingswet

In 2021 hebben we stappen gezet naar de implementatie van de Omgevingswet. Vanuit het Programma Implementatie Omgevingswet heeft V&H gewerkt aan de aansluiting op het DSO en de “vergunningen eigen dienst”. Ook hebben we opleidingen en trainingen georganiseerd.

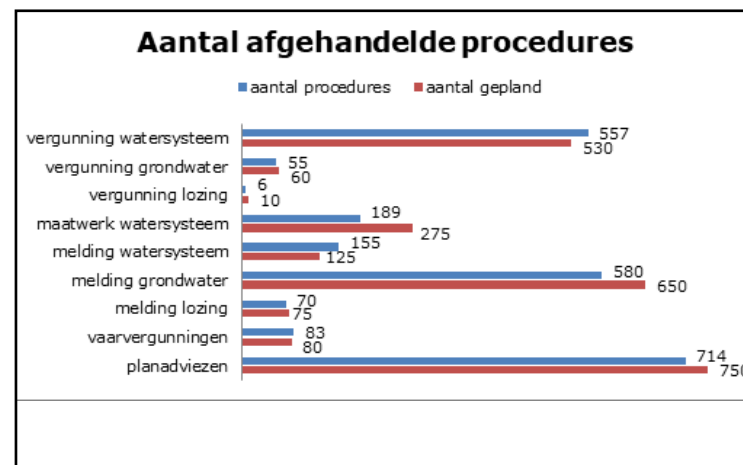
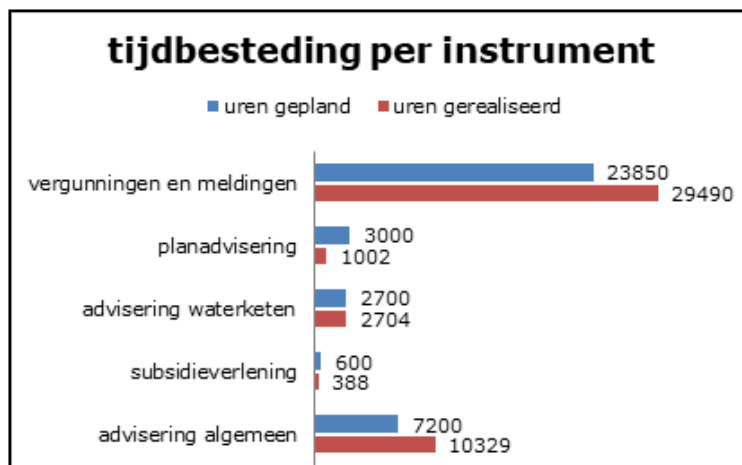
Door wijziging van de processen en werkverdeling in team Vergunningverlening is het team beter gesteld voor de invoering van de Omgevingswet.

In 2022 zullen we ons primair richten op de wettelijke verplichtingen, zoals de “vergunningen eigen dienst”, samenwerking met ketenpartners en veranderende juridische kaders. Alles zodat we klaar zijn op de datum dat de Omgevingswet in werking treedt.

In 2021 zijn we aangesloten op het DSO; de koppeling is gemaakt. In de eerste helft van 2022 wordt de koppeling en de werking van het DSO getest. Naast de koppeling met het DSO moet ook de koppeling met het samenwerkingsportaal gerealiseerd worden. Dit is technisch niet mogelijk met het huidige zaaksysteem. De vereiste koppeling is als aandachtspunt opgenomen in het pakket van eisen welke is opgesteld n.a.v. het vooronderzoek aanbesteding nieuw zaaksysteem. In 2022 stellen we een alternatief werkproces op om te kunnen voldoen aan de vereiste koppeling met het samenwerkingsportaal.

We richten ons op het inrichten van systemen, het actualiseren van werkwijzers en protocollen en het trainen en opleiden van medewerkers op gebied van kennis en vaardigheden.

Planadvisering en Vergunningverlening

We hebben in 2021 618 aanvragen voor een watervergunning afgerond. Daarnaast zijn 735 meldingen en 189 maatwerkbesluiten afgehandeld en zijn 714 plannen beoordeeld. Deze aantallen zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren.

In 2021 zijn diverse acties opgestart om de betrouwbaarheid van de rapportages te verbeteren. Zo zijn bestaande werkprocessen en werkverdeling aangepast om de doorlooptijden van aanvragen, meldingen en adviezen te verbeteren. Ook monitoren we frequenter de doorlooptijden.

Van alle vergunningaanvragen is 86% binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Bij maatwerk lag dit op 87%. Deze percentages liggen lager dan de zelf opgelegde norm van 90%. De gemiddelde doorlooptijd voor het afhandelen van vergunningsaanvragen lag op 6,2 weken. Dit is iets lager dan de aan ons zelf gestelde doelstelling van een gemiddelde van 5 weken. In totaal is 89% van de planadviezen binnen de opgelegde/afgesproken termijn afgehandeld.

Toezicht

Toezicht grote projecten

In 2021 is veel tijd besteed aan een aantal grotere projecten zoals de Rijnland route (N434 tussen de A4 en A44 nabij Leiden) en de reconstructie van de N206 te Valkenburg. Bij deze projecten is sprake van complexe vergunningstrajecten met politiek-bestuurlijke, juridische of andere risico's.

Naar aanleiding van ervaringen bij dergelijke projecten zijn in 2020 diverse leer- en verbeterpunten opgepakt om de uitvoering van vergunningverlening en handhaving verder te verbeteren. De bevindingen uit het in 2021 opgeleverde eindrapport "Verondieping en herinrichting Meeslouwerplas" van de Randstedelijke rekenkamercommissie kwamen daar aanvullend bij en waren een extra impuls het ingezette verbetertraject verder vorm te geven.

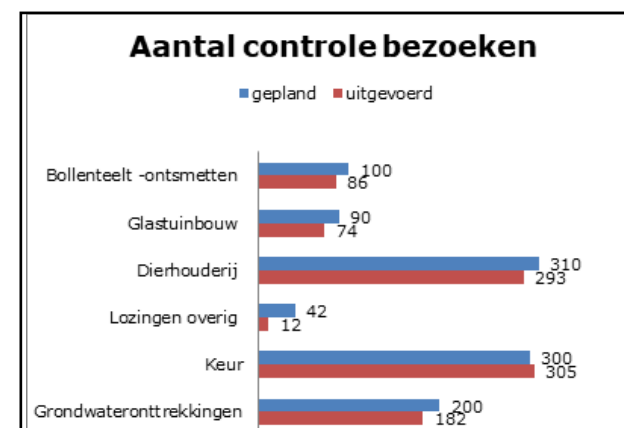
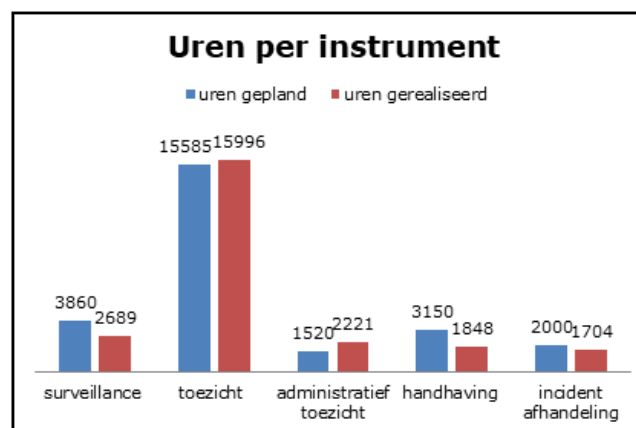
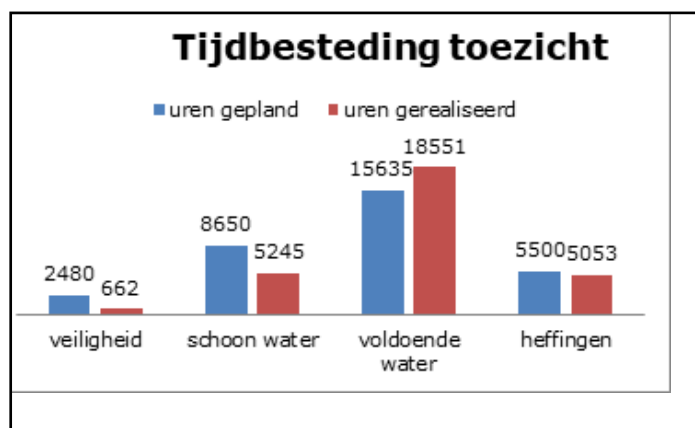
De belangrijkste leer- en verbeterpunten zijn als volgt:

- In complexe projecten moeten taken en verantwoordelijkheden aan de voorkant nog beter expliciet worden vastgelegd.
- De monitoring moet beter, scherper en zichtbaarder.
- Betere benutting van observaties en adviezen van omwonenden en belanghebbende partijen en beoordeel of hun signalen vragen om bijsturing van de toezichthoudende rol.

Voor een adequate uitvoering van vergunningverlening en handhaving bij dergelijke projecten is het van belang dat kennis en informatie in een vroeg stadium wordt gedeeld en dat we in de planvormingsfase betrokken worden. Verbeteringen die in 2021 zijn opgepakt zijn o.a. het samenstellen van een projectgroep bij grote projecten en het uitvoeren van toezicht en handhaving volgens een vooraf opgesteld toezicht- en monitoringsplan. In het plan wordt aandacht besteed aan periodieke rapportage in de lijn, tussentijdse evaluatie, communicatielijnen tussen de diverse stakeholders en hoe te escaleren in het geval van issues en incidenten. De leer- en verbeterpunten worden hier nadrukkelijk in betrokken. In 2022 worden verdere acties in gang gezet die tot een verbeterslag moeten leiden bij dergelijke projecten.

Controlebezoeken en tijdbesteding

In 2021 hebben we op 895 locaties controles uitgevoerd. Dit is aanzienlijk hoger dan in 2020 toen bij 779 locaties controles zijn uitgevoerd. Het betreft hier het aantal verschillende locaties dat gecontroleerd is op de naleving van geldende regels. In de praktijk wordt in veel gevallen de locaties meerdere malen bezocht en gecontroleerd. Het totaal aantal controles ligt dus aanzienlijk hoger.

In 2021 zijn de bestede uren in lijn met het geplande aantal uren. Wel is er een verschuiving in tijdsbesteding per activiteit zichtbaar.

Zo is voor het toezicht in de boomteeltsector minder tijd nodig geweest. Door een voor dit toezicht ontwikkelde app kon deze activiteit in het veld efficiënter worden uitgevoerd.

Daarnaast is minder tijd besteed aan (1) controle in de vaarsurveillance, (2) en voor strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhavingstrajecten en (3) ondersteuning aan andere afdelingen ten behoeve van de uitvoering van baggerwerkzaamheden. Aan de toezicht gebieden keur en overige lozingen is juist meer tijd besteed in 2021 dan vooraf gepland.

Data gestuurd handhaven: gebruik data basiskaart Grootchalige BGT

In 2021 is in navolging van 2020 data uit de basiskaart Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt voor het traceren van illegale dempingen. Op basis van de BGT zijn ruim 1500 locaties onderzocht. Aan de hand van luchtfoto's is onderzocht of water al dan niet illegaal is gedempt. Indien nodig is dit gevolgd door een controle in het veld. Alle geconstateerde overtredingen zijn ongedaan gemaakt door de inzet van handhaving. Deze vorm van data gestuurd handhaven zal in 2022 worden voortgezet.

In 2020 is op basis van luchtfoto's gestart met de actualisatie van reeds vergunde dempingen en ontgravingen die nog niet zijn uitgevoerd. Er zijn 1.870 locaties onderzocht. Voor 64 locaties is een handhavingstraject opgestart. Bij 169 locaties zijn de vergunde werkzaamheden nog niet uitgevoerd en worden vergunningen mogelijk ambts-halve ingetrokken. Verder onderzoek naar de juridische mogelijkheden hiertoe en daarmee het vergunningenbestand verder op te schonen zal in 2022 worden opgepakt.

In 2021 is een werkwijzer opgesteld om frequenter te kunnen beschikken over een dergelijk overzicht, bijvoorbeeld zodra de gegevens van de BGT van een gemeente beschikbaar komen in plaats van eenmaal per jaar. De mogelijkheid voor de inzet van handhaving wordt daarmee efficiënter en effectiever.

Overwinteren strandbebouwing

Wegens het voortduren van de Covid-19 pandemie hebben de gezamenlijke overheden besloten om ook voor de winter 2021-2022 in te stemmen met achterlaten van seizoensbebouwing op het strand. Rijnland heeft dit jaar besloten de overwintering alleen toe te staan als het paviljoen daarvoor een watervergunning heeft. In deze vergunning zijn de eisen m.b.t. het overwinteren opgenomen. De vergunning voorziet in een voorschrift over een mogelijke zeewaartse verplaatsing van het paviljoen.

Van de seizoenspaviljoens langs de Rijnlandse kust hebben er 47 aangegeven te willen overwinteren. Al deze paviljoens/exploitanten zijn individueel bezocht om uitleg te geven over de te volgen procedure en het binnenhalen van de benodigde aanvragen om tot een vergunning te komen. Bij deze bezoeken is ook uitleg gegeven over de mogelijke toekomstige zeewaartse verplaatsing van het paviljoen. Alle overwinterende paviljoens hebben de benodigde vergunning aangevraagd.

Uit controles is gebleken dat alle paviljoens zich tijdens het overwinteren houden aan de technische voorschriften die daarvoor gelden.

In het eerste kwartaal van 2022 zal voor alle paviljoens (door team Beleid) individueel worden berekend hoeveel verplaatsing noodzakelijk is voor de waterveiligheid. Daarnaast zal per paviljoen worden bekeken (door V&H i.s.m. Beleid en Onderhoud) of er (bijzondere) omstandigheden zijn waarmee rekening moet worden gehouden bij de verplaatsing. Deze (bijzondere) omstandigheden kunnen invloed hebben op de afstand die het paviljoen moet worden verplaatst of de termijn waarop deze verplaatsing moet zijn uitgevoerd.

Met kustgemeenten en Rijkswaterstaat bespreken we de afstandsbepalingen om te kijken of deze niet strijdig zijn met bijvoorbeeld bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen etc. Na deze gesprekken gaat V&H nogmaals alle 47 paviljoens bezoeken om de invulling van de verplaatsingsclausule verder toe te lichten.

De definitief vastgestelde afstandsbepalingen worden vastgelegd in een addendum van de watervergunning. Dit addendum is een separaat besluit waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Omdat paviljoenhouders vooraf geïnformeerd worden over de inhoud van het besluit, zal ook de zienswijze van de paviljoenhouder in het addendum worden meegenomen.

Pilot digitale schouwvoering

In de afgelopen jaren is een aantal pilots uitgevoerd met digitale schouwvoering op basis van satellietbeelden. De conclusie is gematigd positief. Om in de toekomst satellietschouw in te kunnen zetten is verdere doorontwikkeling van het model nodig. Daarnaast zijn op dit moment de kosten nog hoog. Rijnlandbreed onderzoek of de inzet van satellieten kan worden gecombineerd met andere innovaties waar dergelijke beelden kunnen worden ingezet, moet uitwijzen of satellietschouw kosteneffectiever is dan de reguliere wijze van schouwen. In 2022 zal hiervoor de nodige tijd worden gereserveerd.

Crimineel gedrag

Milieucriminaliteit is een vorm van criminaliteit met ernstige gevolgen voor de leefomgeving, de volksgezondheid en de maatschappij en ondermijnt de transitie naar een duurzame samenleving. Toezicht en handhaving levert een bijdrage aan de aanpak van dergelijk crimineel gedrag middels een zogenaamde oog- en oorfunctie. Intensieve samenwerking tussen meerdere partijen is voor een effectieve aanpak noodzakelijk. Zo is in 2020 het convenant “Aanpak Drugslocaties Noord-Holland 2020-2025” afgesloten m.b.t. de aanpak van drugslocaties (waaronder dumping van afval) om een goede en rechtmatige informatie-uitwisseling te bereiken met diverse publieke en private partners. In 2020/2021 heeft handhaving namens Rijnland bijgedragen aan een onderzoek van RIEC Noord-Holland naar de aard en grootte van de productie van synthetische drugs. Uitkomst van het onderzoek was dat door de bijdrage van o.a. Rijnland er ongeveer 60% meer productielocaties, opslaglocaties en dumpingen in beeld zijn gekomen binnen het onderzoeksgebied. Rijnland ontvangt jaarlijks enkele meldingen over dumping van drugsafval in en/of nabij oppervlaktewater.

Sanctioneren

Handhavingsteam

Indien bij een controle(bezoek) blijkt dat activiteiten niet volgens de regels worden uitgevoerd, kunnen we een sanctie opleggen. Als bestuursrechtelijk dan wel strafrechtelijk sanctioneren op zijn plaats is, wordt de casus besproken in het handhavingsteam. Het handhavingsteam bestaat uit een juridisch adviseur, een adviseur handhaving/senior toezichthouder en een toezichthouder met buitengewone opsporingsbevoegdheid (BOA), eventueel aangevuld met andere specialismen.

Het handhavingsteam heeft tot doel om tot een uniforme besluitvorming te komen. Per casus wordt de motivatie van de gekozen interventie alsmede de uitkomst van toetsing aan de sanctiestrategie vastgelegd.

Een van de casussen die in het handhavingsteam is besproken had betrekking op de vorming van wellen bij de aanleg van de Rijnland route waardoor grondwater met een te hoog gehalte aan chloride in het oppervlaktewater werd geloosd. Na een waarschuwing is door de vergunninghouder een plan van aanpak opgesteld en zijn maatregelen opgestart om de wellen te dichten.

In 2021 zijn 37 casussen behandeld tegenover 65 in 2020. Deze afname is het gevolg van de in 2021 aangepaste werkwijze van het handhavingsteam. Minder complexe / relatief eenvoudige casussen bespreken we niet meer in het handhavingsteam maar handelen we op informele wijze af. Het betreft casussen waarbij blijkt dat geen sprake is van een overtreding of de overtreding volgens de sanctiestrategie kan worden afgedaan met een waarschuwing.

Van de 37 casussen hadden er 4 betrekking op agrarische activiteiten (gebruik meststoffen / gewasbeschermingsmiddelen), 4 op overige lozingen, 5 op grondwateronttrekkingen en 24 op activiteiten gerelateerd aan de keur (veelal illegale dempingen). In vergelijking met voorgaande jaren zijn minder casussen met betrekking tot grondwateronttrekkingen en agrarische activiteiten in het handhavingsteam behandeld.

Handhavingsverzoeken

In 2021 zijn 6 verzoeken ingediend om handhavend op te treden. Dit zijn er 5 minder dan in het voorgaande jaar. Van de 6 ingediende verzoeken hadden 3 verzoeken betrekking op handelingen in het watersysteem en 3 verzoeken hadden betrekking op lozingen in oppervlaktewater. Van deze verzoeken zijn er 3 middels een besluit afgewezen. De overige verzoeken handelen we in 2022 verder af. Daarnaast is in 2021 een besluit genomen voor afwijzing van een in 2020 ingediend verzoek tot handhaving.

Bestuursrechtelijke handhaving

Bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten zijn in 2021 vooral ingezet op overtredingen bij inspecties op de naleving van het dagelijks onderhoud aan watergangen (schouw).

Bij de zomer-, bollen- en najaarschouw wijzen we onderhoudsplichtigen op de onderhoudsplicht van watergangen en hun oevers. Eerst door waarschuwen en waar nodig door bestuursdwang. Vanwege de Corona-pandemie zijn in 2020 alleen onderhoudsplichtigen aangeschreven waar sprake was van een knelpunt voor aan- en afvoer van water in het watersysteem. Dit heeft geresulteerd in aanmerkelijk minder handhavingstrajecten dan in andere jaren. In 2021 is de schouw weer volgens de gangbare werkwijze uitgevoerd.

In 2021 zijn de geconstateerde overtredingen uit 2020 afgehandeld. Daarbij zijn 29 bestuursdwangbeschikkingen opgelegd. Hiervan leidde er één tot daadwerkelijke uitvoering van de bestuursdwang. De gemaakte kosten, ruim €2.449, zijn verhaald op de onderhoudsplichtige. Door de Corona pandemie beperkt uitgevoerde najaarschouw in 2020 is dit aanzienlijk minder dan in het voorgaande jaar, toen ruim €54.000 aan kosten is verhaald op 11 overtreders.

Naar aanleiding van de in 2021 uitgevoerde najaarschouw is aan 325 onderhoudsplichtigen een aankondiging bestuursdwang verzonden. In 2020 waren dit er aanmerkelijk minder (72) vanwege een beperkt uitgevoerde najaarschouw.

Verdere afhandeling van de ingezette handhavingstrajecten van de najaarschouw wordt vervolgd in 2022.

We inspecteren jaarlijks de regionale waterkeringen om na te gaan of de waterkeringen in goede staat zijn. Bij geconstateerde beschadigingen aan de keringen schrijven we perceeleigenaren aan om het dagelijks onderhoud alsnog uit te voeren en de beschadigingen te herstellen. Waar nodig wordt een bestuurlijke handhavingprocedure (last onder dwangsom) opgestart om het herstel te doen plaatsvinden.

In 2020 is een bestuurlijk traject opgestart met betrekking tot de schade aan oevers in relatie tot de dagelijkse onderhoudsplicht.

Besluitvorming hierover vindt waarschijnlijk in 2022 plaats.

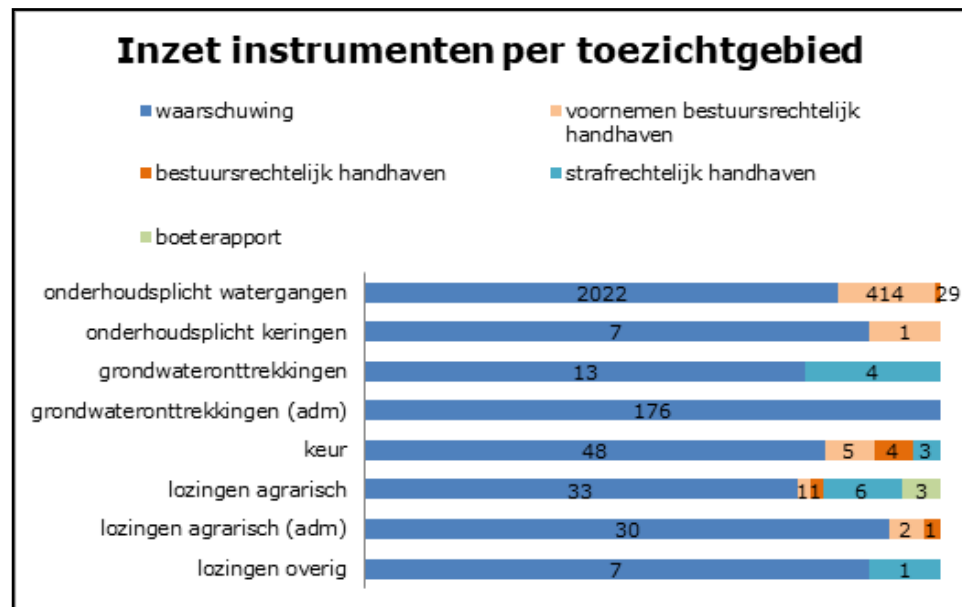
In het NUP2021 hebben we expliciet aangegeven dat we bij de handhaving op de dagelijkse onderhoud rekening houden met de uitkomst van dit traject.

Dit hebben we gedaan door uitsluitend handhavingstrajecten op te starten waar sprake was van verwijtbare schade aan keringen. Met andere woorden schade die door toedoen of nalaten van de onderhoudsplichtige aan de kering is ontstaan. Tijdens de inspecties hebben we geconstateerd dat 27 onderhoudsplichtigen het dagelijks onderhoud niet of onvoldoende hadden uitgevoerd. Voor het doen herstellen van de beschadigingen hebben we aan 20 onderhoudsplichtigen een attenderingsbrief en aan 7 onderhoudsplichtigen een waarschuwingsbrief toegezonden. Drie onderhoudsplichtigen hebben geen gevolg gegeven aan de opgelegde hersteltermijn en hebben een aankondiging ontvangen dat een last onder dwangsom zal worden opgelegd. Verdere afhandeling van deze bestuursrechtelijke handhavingstrajecten wordt vervolgd in 2022.

²Zie: Het convenant is afgesloten tussen 74 publieke en private partijen, waaronder gemeenten, de omgevingsdiensten, waterschappen, politie, Openbaar Ministerie, woningcorporaties, netwerkbeheerders, drinkwaterbedrijven en intergemeentelijke sociale diensten in Noord-Holland.

³Regionaal informatie en expertisecentrum Noord-Holland

Strafrechtelijke handhaving

In 2021 is bij 20 zaken onderzocht of bestraffing volgens de sanctiestrategie in aanmerking kwam (in 2020 waren dit er 17). Bij 11 casussen is een proces-verbaal opgemaakt of een bestuurlijke strafbeschikking opgelegd; bij 3 casussen is een vervolg proces-verbaal opgemaakt. Dit is vergelijkbaar met het voorgaande jaar toen bij 13 casussen strafrechtelijk is opgetreden.

Overtredingen waarbij strafrechtelijk is opgetreden betreffen illegale lozingen van meststoffen (6) en bedrijfsafvalwater (1) in oppervlaktewater, illegale dumping van oppervlaktewater (3), het illegaal onttrekken van grondwater (3) en het onttrekken van grondwater zonder debietmeter (1).

UITVOERINGSPROGRAMMA 2022

UITVOERINGSPROGRAMMA 2022

De activiteiten voor 2022 zijn ingedeeld naar de hoofddoelen van Rijnland: waterveiligheid, voldoende water, schoon en gezond water en waterketen. Dit sluit ook aan bij de indeling van de bestuursprogramma's binnen Rijnland en het nieuwe waterbeheerprogramma (WBP6). Activiteiten die programma overstijgend zijn, hebben we apart opgenomen. Daarnaast is in het programma voor 2022 voor het eerst gekozen een onderscheid aan te brengen tussen jaarlijks terugkerende, 'vaste' activiteiten, en de activiteiten die specifiek zijn voor het jaar 2022.

Het programma is tot stand gekomen aan de hand van de in de op 28 november 2016 bestuurlijk vastgestelde Nota naleving (corsa 16.095869) opgenomen risico en kansen analyse van handelingen van burgers, bedrijven en medeoverheden op het functioneren van het watersysteem en de daarbij gemaakte keuzes (prioritering) om te zorgen voor het (blijvend) goed functioneren van het watersysteem.

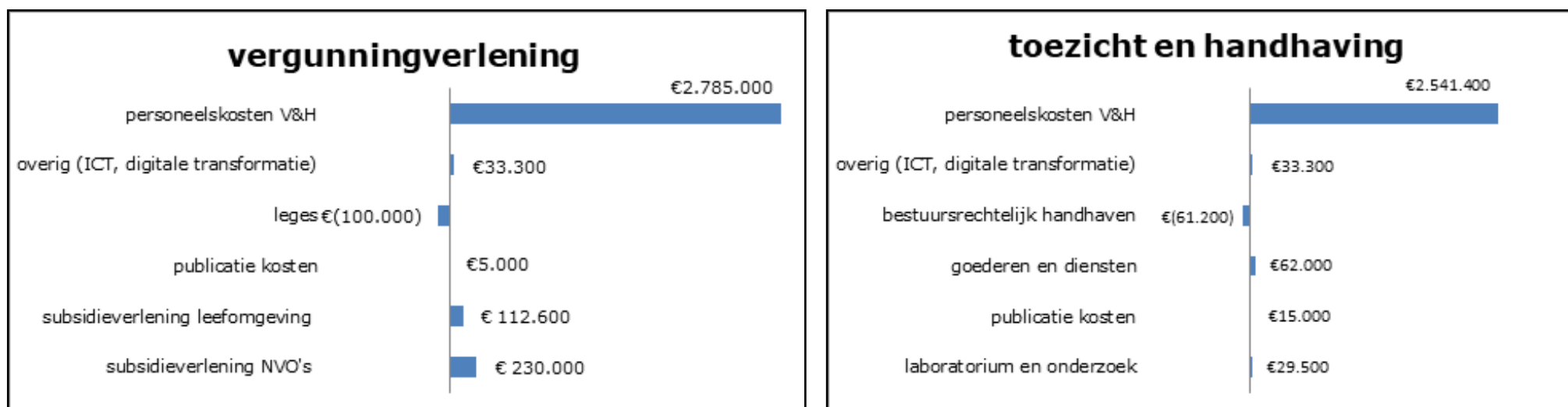
Dwars door het programma hebben opgenomen activiteiten een bijdrage aan de bij het coalitieakkoord geformuleerde highlights zoals het werken aan een klimaatbestendige stad en platteland, het vergroten van waterbewustzijn, het bevorderen van ondernemend en strategisch samenwerken en het implementeren van de Omgevingswet. Dit wordt gedurende het jaar verder uitgewerkt.

Voor Vergunningverlening en Handhaving (V&H) wordt de inzet van data (satellietdata, inzet drones en sensing) naast onze "ogen en oren" in het veld en op kantoor steeds belangrijker. Wij kunnen meer gebruik maken van innovatieve technieken om ons werk te ondersteunen en hierdoor meer toonaangevend te zijn. Voor 2022 stellen wij prioriteit aan de inzet van data en blijven wij als V&H actief de mogelijkheden verkennen om data te gebruiken in onze programma's.

Inzet mensen en middelen

De inzet van mensen en middelen is een belangrijk onderdeel van de kwaliteitseisen in het Besluit Omgevingsrecht (art. 7:5). Zo dienen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar te zijn en in de begroting worden gewaarborgd.

Financiële middelen

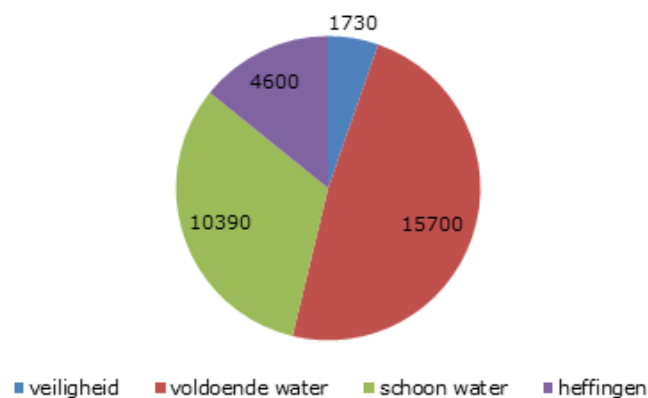
In de begroting van Rijnland is voor 2022 een bedrag van ruim 5,68 miljoen euro gereserveerd voor de teams vergunningverlening, handhaving en bedrijfsbureau V&H. Dit bedrag bestaat grofweg uit personeelskosten (€ 5.326.400), goederen en diensten ten behoeve van toezicht en handhaving (€62.000), kosten laboratorium (Aquon) en onderzoek (€ 29.500), kosten voor publicatie van besluiten (€ 20.000), opbrengst uit leges (€ 100.000), opbrengst uit bestuursrechtelijk handhaven (€ 61.200), een gereserveerd bedrag voor het verlenen van subsidies voor aanleg van natuurvriendelijke oevers (€ 230.000) en een bedrag voor maatschappelijke initiatieven, buurt ideeën en recreatie rondom water (€ 112.600) en overige kosten zoals ICT, digitale transformatie (€66.600).

Personeelscapaciteit

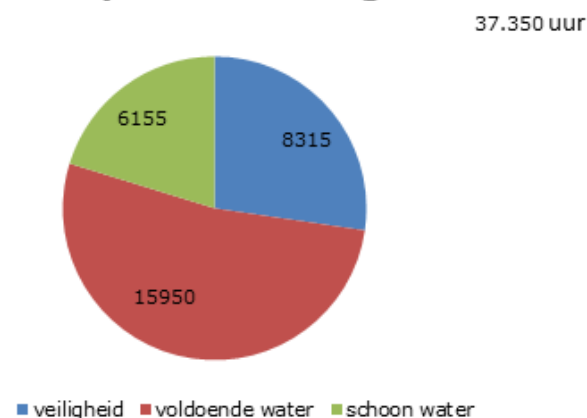
V&H bestaat uit drie teams: vergunningverlening, handhaving en bedrijfsbureau V&H.

Voor 2022 is voor de 3 teams van V&H in totaal 65,9 fte beschikbaar. Uitgangspunt is dat vacatures ten gevolge van pensionering van een aantal medewerkers zullen worden ingevuld. 2/3 deel van de beschikbare fte's zetten we in voor directe toezicht- en handhavingstaken, vergunningverlening en planadvisering. 1/3 deel van de bezetting binnen de 3 teams van V&H wordt ingezet voor het managementteam, advisering aan BSGR inzake heffingen en adviserende en ondersteunende functies binnen het team bedrijfsbureau V&H zoals administratie, functioneel beheer, planning van werkzaamheden en beleidsadvisering vergunningverlening en handhaving. Daarnaast worden medewerkers van alle 3 teams ingezet ten behoeve van het implementatietraject van de Omgevingswet en werkzaamheden met betrekking tot kwaliteit van werken.

Tijdbesteding toezicht en handhaving

Tijdbesteding vergunningverlening en planadvisering

De beschikbare uren voor de taakvelden vergunningverlening, plantoetsing, toezicht en handhaving is op basis van de huidige bezetting voldoende voor de uitvoering van de activiteiten die in het hiernavolgende programma voor 2022 zijn beschreven.

In het programma voor 2022 is de extra inzet voor handhaving van de gevolgen van het lopende BOB-traject over schade aan keringen niet meegenomen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit traject speelt mogelijke extra inzet voor handhaving pas vanaf het volgende verslagjaar. Dit nemen we in het NUP2023 mee.

Kennis en vaardigheden medewerkers

Jaarlijks kijken we in het kader van Strategische PersoneelsPlanning (SPP) wat de belangrijkste relevante ontwikkelingen zijn in de komende 5 jaar. Hierbij kijken we naar de maatschappij, wet- en regelgeving, de interne organisatie en ontwikkelingen in het vakgebied. Ook relevant zijn de Rijnlandse speerpunten voor de bestuursperiode. Net als in het voorgaande jaar zijn de meest belangrijke ontwikkelingen voor 2022 de implementatie van de Omgevingswet, digitalisering, bestuurlijke ambitie en water leidend maken. Het door V&H vastgestelde opleidingsplan is afgestemd op deze ontwikkelingen:

Implementatie omgevingswet en digitalisering

- Diverse trainingen/workshops op het gebied van de Omgevingswet, training wetten en besluiten, workshops mogelijkheden m.b.t. digitalisering en demo digitaal regelbeheer. Ook besteden we uitgebreid aandacht aan de onder de Omgevingswet gevraagde vaardigheden en competenties, zoals het ontwikkelen van adviesvaardigheden en samenwerking met ketenpartners. We dragen bij aan de verbetering van interne- en externe communicatie vanuit het programma implementatie omgevingswet
- Training bestuurlijke sensitiviteit en bestuurlijk schrijven.

Vergroten en onderhouden inhoudelijke kennis en vaardigheden

- Voor 2022 zijn hiertoe de aandachtsgebieden waterkwaliteit/lozingen en toezicht grondwateronttrekkingen gekozen. Zo zullen we een training basiskennis waterkwaliteit/lozingen voor vergunningverleners en handhavers aanbieden en een cursus verdiepte kennis waterkwaliteit voor een selecte groep vergunningverleners. Toezichthouders die grondwateronttrekkingen en agrarische lozingen in hun takenpakket hebben zullen we hiervoor gerichte praktische trainingen aan bieden.

Kennis en vaardigheden op diverse onderwerpen brengen en houden we op peil worden door kortdurende informatiesessies (o.a. via masterclasses). Voor 2022 staan de volgende onderwerpen geagendeerd: kwaliteit van vergunningen, werkproces vergunningverlening, toepassen zorgplicht als instrument, borging toepassing Landelijke HandhavingStrategie (LHS), kwaliteitsaspecten keurvergunningen en wijziging werkprocessen voor de Omgevingswet.

De verharding van de maatschappij en een daarmee gepaard gaande verminderde acceptatie van het uitvoeren van publieke taken geeft aanleiding om vergunningverleners en handhavers te leren omgaan met (verbale) agressie. Hiertoe zal middels training aandacht worden besteed aan vergroting van de klantgerichtheid en het leren omgaan met weerstand ter voorkoming van agressie.

Voor het up-to-date houden van bevoegdheden en certificaten volgen medewerkers met een bevoegdheid Buitengewoon Opsporingsambtenaar jaarlijks de permanente bij- en herscholing. Handhavers volgen een jaarlijkse VCA-training.

SPECIALS 2022

Programma overstijgende activiteiten

- **Water als leidend principe**

Het 'water meer sturend maken' nemen we als thema mee in al onze werkprocessen (waaronder RO-advisering) en zullen we zoveel als mogelijk implementeren. Ook zullen we de keur en uitvoeringsregels (welke na invoering van de Omgevingswet automatisch overgaan in de Waterschapsverordening) in dit licht evalueren en waar noodzakelijk aanpassen. We zijn aangehaakt bij de werkgroep ten aanzien van water als leidend principe in relatie tot het WBP6 zoals die binnen diverse teams binnen Rijnland is belegd. Vooruitlopend op het Rijnland brede implementatieproces richten wij ons met name op de rol die planadvisering kan en moet hebben richting gemeenten om te zorgen dat water daadwerkelijk meer sturend wordt. Dit doen we o.a. door (i) gerichte training aan onze medewerkers, (ii) het ondersteunen van de teams van Beleid en Omgeving in het uitwerken van de Blauwe lens in de diverse regio's, (iii) het bijdragen aan het actualiseren van het instrumentarium.

- **Werkwijze grote projecten**

De afgelopen jaren hebben we lering getrokken uit reflectie op ons handelen in een aantal grote projecten waarvoor we bevoegd gezag zijn. De opgedane ervaringen bij het toezicht bij dergelijke projecten zoals een in 2020 opgestart handhavingstraject bij de aanleg van de Rijnlandroute zijn aanleiding geweest om een verbetertraject op te starten. Dit verbetertraject implementeren we verder in onze werkwijzer in 2022. We maken aan de voorkant duidelijke afspraken over hoe we tijdens de uitvoering omgaan met toezicht en handhaving, leggen vast hoe in de projectgroep samenwerking vorm wordt gegeven en spreken heldere escalatielijnen af. We stellen een plan op voor toezicht en monitoring, met aandacht voor periodieke rapportage in de lijn, tussentijdse evaluatie, communicatielijnen tussen de diverse stakeholders en hoe te escaleren in het geval van issues en incidenten.

- **Onderzoek mogelijkheden data gestuurd handhaven**

In 2020 hebben we gezamenlijk met andere afdelingen een onderzoek opgestart naar de mogelijkheden van gebiedsgericht toezicht op basis van meetgegevens. Toezicht en handhaving kan efficiënter worden ingezet als we gebiedsgericht meer en slimmer de waterkwaliteit gaan meten. We gaan in 2022 onderzoeken of, al dan niet in samenwerking met andere afdelingen, een pilot in één of meerdere polders kan worden uitgevoerd met inzet van moderne monitoringstechnieken als passieve sampling en sensormeting.

Met deze technieken kan de waterkwaliteit worden gemonitord over een bepaalde periode, waaronder (piek)concentraties van diverse stoffen. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de waterkwaliteit op polderniveau en kan de wijze van beïnvloeding van het naleefgedrag door o.a. de inzet van toezicht en handhaving gericht en efficiënter worden afgestemd. Bovendien kan de verkregen meetdata mogelijk in combinatie met aanvullende data als neerslaggegevens en de bodemgesteldheid bijdragen aan vergroting van bewustwording, vergroting van de sociale controle en daarmee een mogelijke positieve beïnvloeding van het naleefgedrag. Kennisdeling met andere waterschappen maakt deel uit van dit onderzoek.

- ***Inzet drones bij toezichttaken***

In 2021 hebben we een drone aangeschaft en hebben 3 medewerkers de nodige licenties behaald om drones te kunnen besturen. In 2022 zetten we de drone onder meer in ten behoeve van de opsporing van illegale lozingen in de glastuinbouw middels een warmtebeeldcamera. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor inzet bij andere toezicht taken, zoals inzet van drones voor het uitvoeren landmeetkundige metingen bij het dempen en graven van water.

- ***ICT-ontwikkelingen***

In 2022 staan diverse activiteiten op het gebied van ICT op het programma zoals het afronden van het vooronderzoek m.b.t. de aanschaf van een zaaksysteem, het aanbesteden van het zaaksysteem, starten met de implementatie van een nieuw systeem, de implementatie van powerBI als rapportagetool voor het ontsluiten van managementinfo, het inrichten van een alternatief werkproces voor het kunnen voldoen aan de vereiste koppeling met het samenwerkingsportaal DSO en ontwikkelen van applicaties ter ondersteuning voor handhavingswerkzaamheden in het veld (waaronder de schouw).

- ***Anticiperen op komst Omgevingswet***

We zorgen ervoor dat we op de datum waarop de Omgevingswet in werking treedt, kunnen voldoen aan de verplichtingen die deze wetswijziging met zich meebrengt. Hiertoe richten wij ons in 2022 op het testen van de koppeling en werking van het DSO, het inrichten van systemen en aanpassen en/of opstellen van werkwijzers en protocollen en het trainen en opleiden van medewerkers, zowel op kennis als op vaardigheden.

Voldoende water

- ***Vervolg pilot digitale schouwvoering***

Naar aanleiding van de in 2019 uitgevoerde pilot met digitale schouwvoering op basis van satellietbeelden zijn er in de afgelopen jaren door de ontwikkelaar verbeteringen aangebracht in het detectiemodel. In 2022 rapporteren we wat nodig is om de systemen aan te passen om in de schouw het werkproces te ondersteunen en een verdere inzet van satellietdata mogelijk te maken.

- ***Verbeterde interne samenwerking rondom peilbesluiten en vergunningen peilafwijkingen***

In 2022 onderzoeken we of er verbetermogelijkheden zijn ten aanzien van de interne samenwerking rondom peilbesluiten en het verlenen van vergunningen voor peilafwijkingen. Soms schuurt het tussen de door Rijnland gewenste robuuste peilvakken enerzijds en de wens tot het mogelijk maken van maatwerk voor ingelanden (vergunningen voor peilafwijkingen) anderzijds. Door hier de samenwerking in op te zoeken verwachten we het proces in 2022 te verbeteren.

- ***Bijdrage aan pilot baggeren overige oppervlaktewateren***

Schoon en gezond water

- ***Voorlichting en toezicht inspiratiepolder glastuinbouw***

In de Schinkelpolder, de inspiratiepolder glastuinbouw, controleren we 10-15 bedrijven op de naleving van de geldende voorschriften. Daarnaast zullen we samen met het Landbouwteam, middels voorlichting en bedrijfsbezoeken, bovenwettelijke maatregelen inventariseren. Het doel hiervan is de ondernemers te motiveren en te stimuleren de KRW-doelen te behalen, de gevolgen van klimaatverandering onder de ogen te zien en daarnaar te handelen. Inspiratiepolders zijn polders waar we met agrarische ondernemers werken aan het verbeteren van de waterkwaliteit.

Waterveiligheid

- ***Implementatie BOB-traject schade aan waterkeringen***

Na afronding van het BOB-traject bepalen we welke consequenties het genomen besluit heeft voor de werkwijze rondom de kade-inspecties. Indien noodzakelijk zullen we een nieuw proces inrichten. De kade-inspectie van 2023 voeren we uit conform de besluitvorming in het BOB-traject.

REGULIERE ACTIVITEITEN

Programma overstijgende activiteiten

- **Communicatie aan de voorkant**

We communiceren zowel bij vergunningverlening, toezicht en handhaving zoveel mogelijk aan de voorkant met burgers, bedrijven en andere overheden over het Rijnlandse beleid. Dit betreft voorlichting over regelgeving en voorlichting ter stimulering van het naleefgedrag in o.a. de agrarische sector (bijv. over het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen en gevolgen voor de waterkwaliteit). We trekken in de communicatie zoveel mogelijk op met onze partners. Ook kunnen we, daar waar relevant en mogelijk, communicatiemiddelen van onze partners benutten. Hiermee vergroten we de kans dat informatie over ons beleid en regelgeving bij de juiste doelgroep aankomt.

- **Vergunningverlening**

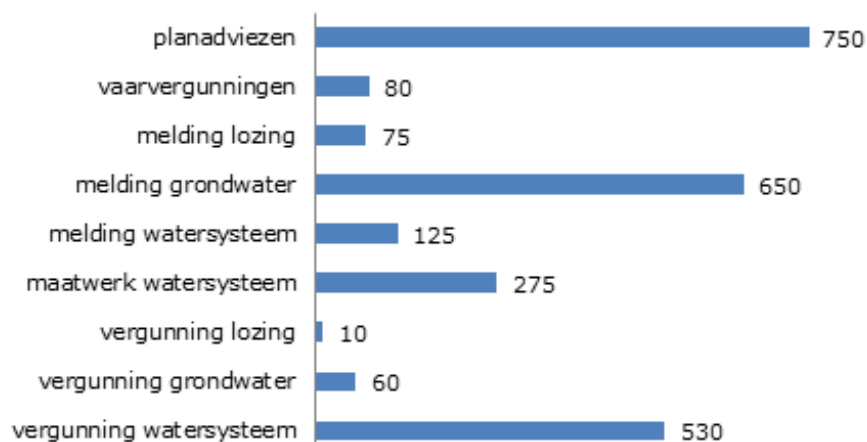
We reguleren activiteiten en directe lozingen in en rondom het watersysteem middels het verstrekken en actualiseren van watervergunningen, maatwerkbesluiten (o.a. Awzi's) en beoordelen van meldingen. Er zal in 2022 meer focus liggen op het binnen wettelijke termijnen verlenen van watervergunningen. Waar nodig passen we bestaande werkprocessen aan. Daarnaast stellen we een plan van aanpak op voor de actualisatie van het vergunningenbestand en starten we de actualisatie.

- **Planadvisering:**

We adviseren ketenpartners en initiatiefnemers en geven, indien noodzakelijk, binnen de wettelijke termijnen een formele reactie op (bestemmings)plannen. Ook kijken we waar en op welke wijze we het beste onze belangen kunnen inbrengen bij toekomstige omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en omgevingsplannen van gemeenten (na invoering van de Omgevingswet). Daarnaast zullen we in lijn met het WBP6 en de Omgevingswet, zo vroeg als mogelijk meedenken en adviseren in planvormingsprocessen van met name gemeenten en daarbij water meer sturend maken in de R.O. en in gebiedsontwikkelingen.

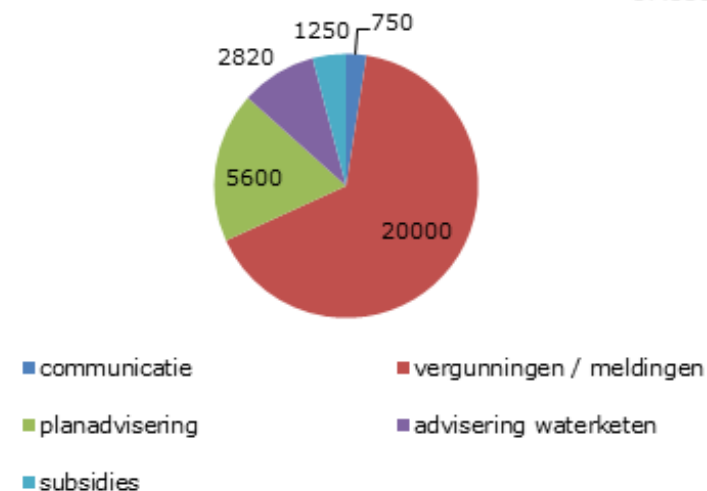
Prognose procedures

■ aantal procedures 2022

Vergunningverlening en planadvisering

37.350 uur

- **Subsidies**

We verlenen subsidie voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers en controleren of deze gesubsidieerde oevers een paar jaar na aanleg nog aanwezig en in de juiste staat zijn. Met de subsidieregeling “Groenblauw Buurtidee” ondersteunen we initiatieven die de leefomgeving mooier, groener en duurzamer maken als bijdrage aan maatschappelijke opgaven als klimaatadaptie, waterbewustwording en energietransitie. Daarnaast starten we in 2022 het verstrekken van subsidies aan agrariërs voor het verbeteren de water- en bodemkwaliteit via het landbouwportaal.

- **Toezicht op het water**

In de periode van april tot en met oktober houden we middels vaarsurveillance toezicht op het (vaar)gedrag, eventuele risico's voor een goede doorvaarbaarheid van de BRTN-routes (vaarwegbeheer) en op keur en lozingsaspecten (o.a. bij jachthavens).

- **Toezicht vanuit de lucht**

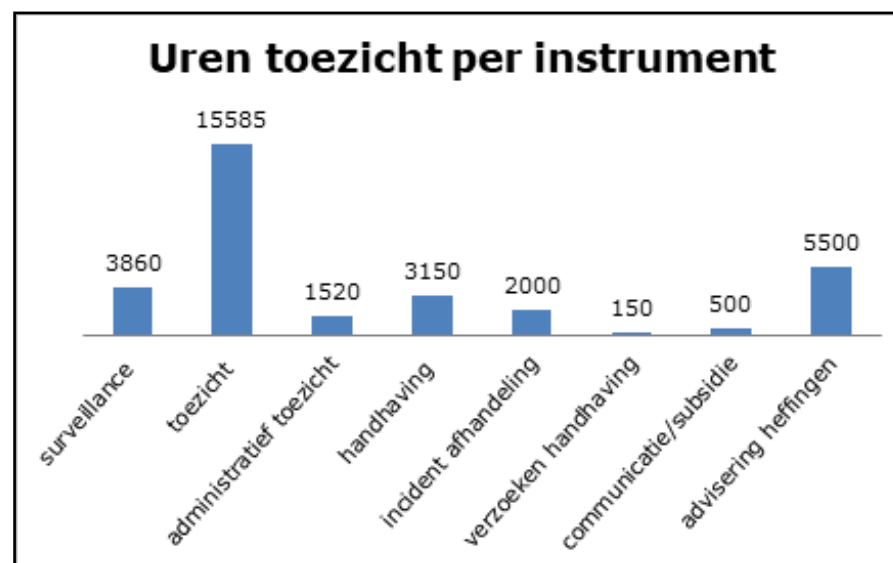
In 2022 zetten we luchtsurveillance in ter aanvulling van de reguliere vorm van toezicht vanaf land en water. Voordeel van deze vorm van toezicht is dat binnen een relatief kort tijdbestek een groot gebied gecontroleerd kan worden op illegale activiteiten. Tijdens de vluchten zal specifiek worden gekeken naar illegale lozingen, gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (doodgespoten sloottaluds), illegale grondwateronttrekkingen, dempingen, verhardingen en handelingen op/nabij keringen.

- **Afhandeling handhavingsverzoeken**

- **Sanctioneren**

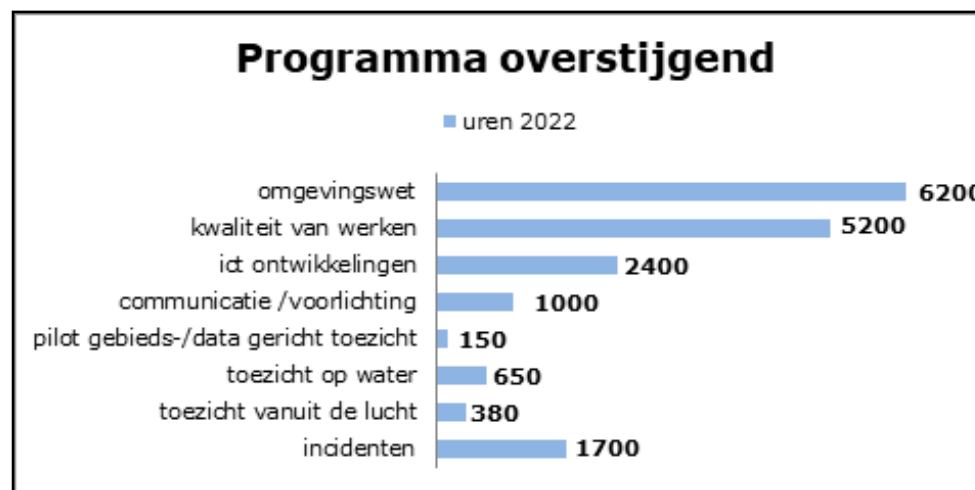
Lopende handhavingzaken ronden we af. Dit betreffen vooral bestuursrechtelijke sancties voor overtredingen die tijdens de najaarschouw 2021 zijn geconstateerd. Daarnaast worden alle overtredingen volgens de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) afgehandeld. Dit betreft de bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke handhaving en het doormelden van geconstateerde overtredingen aan andere bestuursorganen (zoals NVWA en omgevingsdiensten).

- **Afhandelen incidentmeldingen**

- **Kwaliteit van werken**

in 2015 hebben de waterschappen en Rijkswaterstaat kwaliteitscriteria vastgesteld voor de vergunningverlening en toezicht- en handhavingstaken (voor de waterschappen door het CWE). De waterbeheerders zijn een implementatietraject gestart om aan de kwaliteitscriteria te voldoen. In 2022 continueren we de reeds ingezette verbeteracties en leveren we extra inspanning om aan de geldende kwaliteitscriteria te (blijven) voldoen. Aandachtspunten zijn de actualisatie van werkprotocollen en aanpassing van het huidige VTH-beleid. Daarnaast voeren we diverse verbeteracties uit met als doel verbetering van de kwaliteit van vergunningen en dienstverlening richting initiatiefnemers. Het uitvoeren van kwaliteitsaudits (vergunningen en handhavingsbrieven) maakt hier deel van uit.

Waterveiligheid

- **Toezicht bij vergunningen en meldingen**

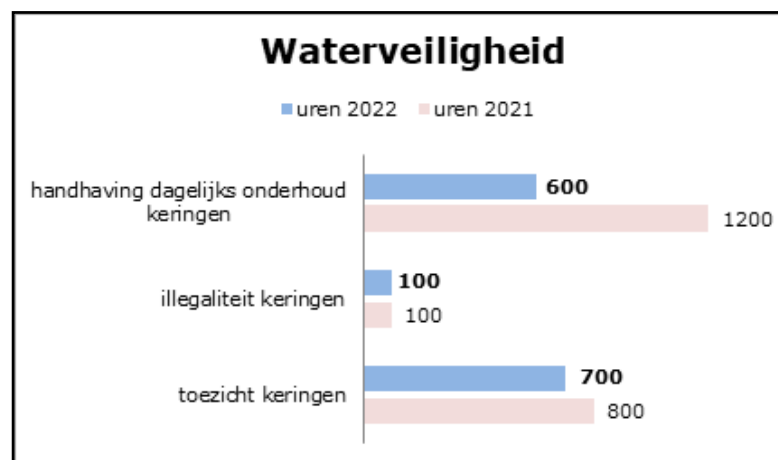
Toezicht vindt plaats op basis van risico-inschatting bij de vergunning of melding. Afhankelijk van het risico controleren we 100%, 50%, 25% of 10% van de categorie. Grotere bouwwerken en grondverzet op keringen controleren we voor 100%, minder risicovolle werken vallen in één van de andere categorieën.

- **Handhaving dagelijks onderhoud regionale keringen**

Aan de hand van de jaarlijkse inspectie van de onderhoudstoestand van regionale keringen wijzen we onderhoudsplichtigen op de onderhoudsplicht. Waar nodig dwingen we middels de inzet van handhaving het onderhoud af. Gelet op het lopende bestuurlijke traject met betrekking tot de schade aan oevers in relatie tot de dagelijkse onderhoudsplicht zijn hiertoe voor 2022 voor wat betreft de inzet van handhaving bestuurlijke afspraken gemaakt. In afwachting van definitieve besluitvorming zetten we waar nodig handhaving in als sprake is van verwijtbare schade. Hier valt o.a. onder: trapschade door vee en gereden sporen door (landbouw)voertuigen.

- **Toezicht illegaliteit**

Middels surveillance controleren we op keur gerelateerde illegale activiteiten. Waar nodig zetten we handhaving in om overtredingen ongedaan te maken en/of te legaliseren.

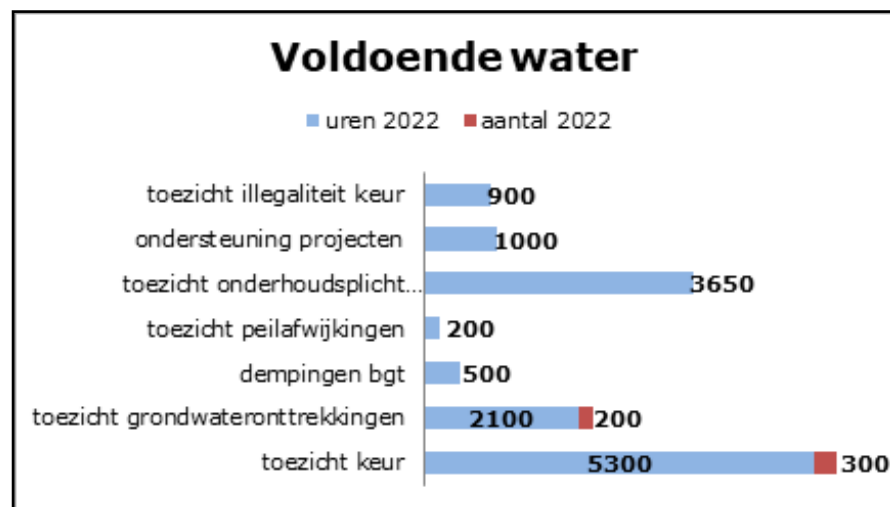
Voldoende water

- **Toezicht bij vergunningen en meldingen**

Toezicht vindt plaats op basis van risico-inschatting bij de vergunning of melding. Afhankelijk van het risico controleren we 100%, 50%, 25% of 10% van de categorie. Dempingen en graven van water controleren we voor 100%, evenals vergunde grondwateronttrekkingen. Minder risicovolle werken en activiteiten vallen in één van de andere categorieën.

- **Controle op dempingen BGT**

Aan de hand van vergelijking van wijzigingen in de Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT) met luchtfoto's voeren we digitaal toezicht en handhaving uit. Uit deze vergelijking ontdekken we dempingen en onderzoeken we of voor deze locaties via een melding of vergunning bij ons bekend zijn. Wanneer een melding of vergunning ontbreekt starten we een handhavingstraject.

- **Controle peilafwijkingen**

Indien bij het vaststellen van peilbesluiten bestaande onderbemalingen worden opgeheven zetten we handhaving in om dit uit te voeren. Daarnaast controleren we vergunde onderbemalingen op het voeren van het juiste peil binnen de onderbemaling.

- **Toezicht onderhoudsplicht in overige watergangen**

Tijdens de reguliere zomer-, bollen- en najaarschouw controleren we de onderhoudsplicht voor overige watergangen. Dit om de aan- en afvoer in deze watergangen te borgen. Tijdens de jaarlijkse reguliere najaarschouw nemen we ook aangedragen knelpunten “bagger” mee. Indien de bagger voor een knelpunt in de aan- en afvoerfunctie van de watergang zorgt, wijzen we onderhoudsplichtigen op de onderhoudsplicht.

- **Toezicht illegaliteit**

Middels surveillance controleren we op keur gerelateerde illegale activiteiten. Waar nodig zetten we handhaving in om overtredingen ongedaan te maken en/of te legaliseren.

- **Ondersteuning uitvoering onderhoudswerkzaamheden**

Bij de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden door Rijnland, zoals baggeren en schonen van watergangen wordt handhaving ingezet bij problemen. Daarnaast controleren we of bagger en grondtoepassingen in opdracht van Rijnland op een legale en wetmatige wijze worden uitgevoerd.

Schoon en gezond water

- **Toezicht bollenteelt**

In de afgelopen jaren hebben we alle bedrijven waar bloembollen worden ontsmet (ca. 135) gecontroleerd. In 2022 voeren we 40 bedrijfscontroles uit bij deze bedrijfstak. Daarnaast controleren we bij 60 bedrijven de erfsituatie. Bij de controles besteden we aandacht aan de opslag van bedrijfs(afval)stoffen en het voorkomen van de lozing van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater.

- **Toezicht teeltvrije zone bollenteelt**

In de tweede helft van 2021 is (vóór aanvang van het nieuwe teeltseizoen 2021/2022) middels een persbericht de bollensector geïnformeerd over de regelgeving met betrekking tot en het belang van het aanhouden van een teeltvrije zone. In 2022 is de controle hierop een speerpunt. In het voorjaar van 2022 controleren we alle percelen met bollenteelt activiteiten in het bollengebied op naleving van de voorgeschreven teeltvrije zone en op de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en/of meststoffen in de teeltvrije zone en sloottaluds.

- **Toezicht dierhouderij**

De afgelopen 3 jaar hebben we ruim 65% van alle dierhouderijbedrijven gecontroleerd. Tijdens de controles hebben we de risico's voor afstroming en lozing van nutriënten ingeschat. In 2022 worden nog eens 25% van de bedrijven gecontroleerd. Daarnaast controleren we 60 bedrijven die in voorgaande jaren zijn gewaarschuwd en/of waarvoor een hoog risico voor afstroming van nutriënten is ingeschat. Tijdens de controle ligt de focus op de erfsituatie, waarbij de opslag van mest en veevoer de belangrijkste items zijn.

- **Toezicht glastuinbouw**

In landelijke Uniewerkgroepen en de Klankbordgroep glastuinbouw is afgesproken dat elk bevoegd gezag jaarlijks minimaal 8% van de UO-rapportages die glastuinbouwbedrijven moeten aanleveren bij de UO-glastuinbouw inhoudelijk controleert. Om hier invulling aan te geven gaan we 40 glastuinbouwbedrijven controleren of deze bedrijven hun gebruik en/of de emissie van meststoffen juist registreren en rapporteren. Naast de meststoffenboekhouding worden ook andere lozing gerelateerde aspecten en voorschriften gecontroleerd.

- **Administratieve controle UO-rapportage glastuinbouw**

Bedrijven met glastuinbouw die zijn verplicht om het gebruik of de emissie van meststoffen te registreren en te rapporteren bij de UO-glastuinbouw worden gecontroleerd op de naleving daarvan. Bij het uitblijven van een rapportage starten we een handhavingstraject.

- **Toeziht boomteelt**

In 2022 handelen we de in het voorgaande jaar geconstateerde overtredingen in de boomteelt met betrekking tot de naleving van de voorgeschreven teeltvrije zone af. Daarnaast voeren we bij ca. 100 boomteeltbedrijven een integrale controle uit. Aandachtspunten bij deze controles zijn de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen, opvangvoorzieningen t.b.v. gietwater en de lozingsaspecten. Daarnaast wordt tijdens de inspectie de waterstaatkundige inrichting van het bedrijf geïnventariseerd en beoordeeld, zo nodig met de inzet van handhaving met als doel verbetering van de berging en de aan- en afvoercapaciteit. Prioriteit voor deze controles ligt in de polders waar in 2018 ten gevolge van hevige regenval sprake is geweest van wateroverlast.

- **Toeziht akkerbouw**

In 2022 controleren we spuittechnieken, bedrijfsserven en graanpercelen van akkerbouwbedrijven op naleving van geldende water gerelateerde regels. Met het oog hierop geven we ook voorlichting op het gebied van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en in het bijzonder de drukregistratieplicht, dit in relatie tot de gemaakte bestuurlijke afspraken en geboden alternatieven.

- **Agrarische surveillance**

In de periode van februari tot en met oktober wordt middels surveillance gecontroleerd of de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting in de buitenlucht voldoet aan de geldende voorschriften. Daarnaast wordt gecontroleerd op de naleving van de voorgeschreven teeltvrije zone.

- **Toeziht niet agrarische lozingen**

In 2022 worden een aantal niet agrarische bedrijven die op oppervlaktewater lozen gecontroleerd. Dit is in ieder geval Schiphol, waar wordt gecontroleerd of de toepassing van de-icing de waterkwaliteit niet toelaatbaar negatief wordt beïnvloed. Daarnaast worden 12 bedrijven met een hoog risico en ongeveer 30 bedrijven met een laag risico gecontroleerd. Ook worden de lozingen van grondwater afkomstig van bodemsaneringen gecontroleerd.

- **Toezicht toepassing grond en bagger BBK**

Op grond van de voorschriften uit het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) wordt toezicht gehouden op de grootschalige toepassing van grond en bagger in oppervlaktewater. In 2022 betreft dit onder andere het afronden van het inbrengen van grond afkomstig van de aanleg van de Rijnlandroute in de Meeslouwerplas (evaluatie en monitoring).

- **Toezicht op registratie emissie**

Er wordt invulling gegeven aan de verplichting om E-prtr verslagen te beoordelen (administratief).

- **BRZO-taken**

De adviestaken in het kader van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) worden namens Rijnland door Waternet uitgevoerd. Voor 2022 staan voor 3 bedrijven een BRZO-inspectie gepland.

Waterketen

- **Advisering Waterketen**

Met gemeenten werken we samen aan het optimaliseren van de afvalwaterketen en gaan daarbij in gesprek over het terugdringen van riool overstorten waarbij de prioriteit wordt gelegd bij de waterkwaliteitsknelpunten uit de KRW-analyses. Afspraken worden vastgelegd in waterketenplannen.

- **Toezicht AWZI's**

De resultaten van effluentbemonsteringen van Rijnlandse AWZI's waarvan wij het bevoegd gezag zijn worden administratief getoetst aan de geldende normen.

KWALITEITSEISEN

Aan de kwaliteit van de uitvoering van het naleefbeleid worden eisen gesteld. Soms zijn deze eisen vanuit de Rijksoverheid opgelegd. In andere gevallen komen de eisen voort uit afspraken met andere waterschappen of legt Rijnland deze eisen aan zichzelf op. In dit hoofdstuk geeft Rijnland conform de Nota Naleving inzicht in de geldende kwaliteitseisen en geeft Rijnland duidelijkheid over de wijze hoe deze kwaliteitseisen worden ingevuld.

Algemeen

Rijnland heeft samen met de andere waterschappen en Rijkswaterstaat kwaliteitscriteria voor de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken in het waterbeheer opgesteld. Het betreft kwaliteitscriteria met betrekking tot de kritieke massa (denk hierbij aan: opleiding, kennis, ervaring en vlieguren) en procescriteria voor de organisatie. De kwaliteitscriteria geven invulling aan de verdere professionalisering van de taken in het waterbeheer voor toezicht en handhaving, maar ook voor vergunningverlening.

Voor de rapportage over de voortgang van het werk gelden de volgende kwaliteitseisen:

- Aan het bestuur wordt gerapporteerd in het kader van de aan de begrotingscyclus gekoppelde bestuursrapportages (BURAP);
- Aan de resultaatmanagers wordt periodiek gerapporteerd over de voortgang van de gemaakte resultaatafspraken
- Aan het management wordt maandelijks gerapporteerd op in ieder geval de onderdelen doorlooptijden, aantallen en bestede uren.

Planadvisering

Vanuit het streven naar een betere dienstverlening wil Rijnland snel adviseren. Daarom stelt Rijnland zich tot doel om bij minimaal 95% van de adviesaanvragen binnen de (wettelijke, dan wel door bevoegd gezag of initiatiefnemer gestelde) termijn advies uit te brengen.

Vergunningverlening

Vanuit het streven naar een betere dienstverlening wil Rijnland snelle besluitvorming. Daarom stelt Rijnland zich tot doel om:

- bij minimaal 90% van de vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijn een besluit te nemen;
- de gemiddelde doorlooptijd terug te brengen tot 5 weken.

Toezicht en handhaving

Dossievorming overtreding/controle

- De toezichthouder noteert zijn bevindingen en maakt voor zover mogelijk bij een overtreding foto's.
- Toezichtapp LHS invullen bij alle overtredingen (met uitzondering van de schouw en kade inspectie in verband met schaalgrootte).
- Alle toezichtzaken worden geregistreerd in het digitale zaakstelsel.
- Brieven dan wel besluiten naar aanleiding van uitgevoerde controles worden zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 2 weken na het uitvoeren van de (her)controle en binnen 2 weken na afloop van de termijn voor het indienen van eventuele zienswijzen verstuurd.

Gedogen

- Gedogen vindt slechts plaats wanneer sprake is van een overgangssituatie, een situatie waarin het te beschermen belang is gebaat bij het gedogen of situaties waarin andere zwaarwegende belangen aanleiding geven om te gedogen. De inhoud van de algemene Nota Grenzen aan gedogen wordt hierbij in acht genomen.
- De condities waarbij de inzet van sancties tegenover overtreders tijdelijk achterwege wordt gelaten, worden door de toezichthouder afgestemd met vergunningverlening en juridische zaken

Contact met overtreder

- Zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 1 week na het constateren van de overtreding wordt contact opgenomen met de overtreder. Dit gebeurt in ieder geval voorafgaand aan het versturen van een waarschuwingsbrief, het opmaken van een boeterapport, een aankondiging last onder dwangsom of last onder bestuursdwang dan wel het definitieve besluit tot oplegging van een last.
- Bij spoedeisende bestuursdwang wordt eerst geprobeerd te achterhalen wie de overtreder is, waarna de overtreder in de gelegenheid wordt gesteld de overtreding zelf zo snel mogelijk ongedaan te maken. Doet de overtreder dit niet, of wordt de overtreder niet gevonden, wordt bestuursdwang toegepast.

Bestuursrechtelijke handhaving

- Mondelinge waarschuwingen worden altijd schriftelijk bevestigd en geregistreerd.
- Er wordt niet meer dan één waarschuwing per overtreding gegeven. Indien bij een hercontrole na de waarschuwing blijkt dat de overtreding nog steeds voortduurt, wordt de casus in het handhavingsteam geagendeerd. Indien bij een hercontrole na de waarschuwing blijkt dat de overtreding ongedaan is gemaakt, wordt een oké brief gestuurd.
- Casussen met (mogelijk) bestuurs- en/of strafrechtelijke handhaving worden behandeld in het handhavingsteam.
- Het handhavingsteam beoordeelt de casus met behulp van de landelijke handhavingstrategie.
- De uitkomst van in het handhavingsteam behandelde casussen is bindend. Afwijken is slechts toegestaan na instemming van het handhavingsteam.
- Hercontrole vindt zo spoedig mogelijk, bij voorkeur binnen 2 weken plaats na het verstrijken van de hersteltermijn.
- Bij toepassing van spoedeisende bestuursdwang worden besluiten zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 2 weken na uitvoering daarvan verstuurd.
- Een besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom, een last onder bestuursdwang, een invorderings-/kostenbeschikking, of een besluit op een handhavingsverzoek wordt altijd ter beoordeling voorgelegd aan de handhavingsjurist.
- Een boeterapport wordt zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 4 weken na het constateren van de overtreding opgesteld.

Strafrechtelijke handhaving

- De bestuurlijke strafbeschikking en het proces-verbaal worden ter collegiale consultatie voorgelegd aan de "BOA coördinatoren".
- Een bestuurlijke strafbeschikking wordt zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 60 dagen na het constateren van de overtreding opgesteld en ingevoerd bij de transactiemodule van het CJIB.
- Een proces-verbaal wordt zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 6 weken na het laatste verhoor van de verdachte opgesteld en ingestuurd naar het functioneel parket.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Archimedesweg 1
postbus 156
2300 AD Leiden

telefoon (071) 30 63 063
fax (071) 51 23 916
post@rijnland.net
www.rijnland.net

